

Hjælp af Canalen kan antages at ville faae i den nærmeste Fremtid. Skulde det paa den anden Side om en 30 å 40 Aar vise sig, at Canalen var for smal til den Fart, der da var, da vilde Beføstningerne, som medgik til at gjøre den bredere, ikke være store, og den forøgede Udgift vilde ialfald være indvunden ved at bespare Renten af den Capital, som nu ikke er bleven anvendt dertil; eller dækket ved den besparede Rente af den Capital, som vilde medgaae, hvis man nu vilde gjøre Anlægget saameget større. Sluttelig er der herved en Betragtning af Vigtighed, den nemlig, at Canalen ikke kan befæres af større Skibe end saadanne, som kunne komme ind i Liimfjorden. Det er en naturlig Hindring for, at visse Skibe ikke kunne komme ind i Liimfjorden, og jeg anfører dette navnlig med Hensyn til de Indvendinger, der i Betænkningen ere gjorte imod den Dybde, som er foreslaaet. Med daglig Vand kan der igjennem Aggercanalen ikke ventes at kunne komme andre Skibe end saadanne, som stikke 6 a 7 Fod dybt, og igjennem det østlige Indløb af Liimfjorden kan der i Reglen ikke komme større Skibe end saadanne, der kunne gaae paa 10 Fod Vand. Da Canalen nu har 10 Fod Vand, er der saaledes tilstrækkelig Dybde tilstede for de Skibe, som kunne ventes at befæle Canalen. Hvorledes nu end det ærede Things Afstemning i denne Sag bliver, skal jeg gjentagende lægge den ærede Indenrigsminister paa Sinde, at de Undersøgelser og Dverslag, som vilde blive udarbejdede, ikke udarbejdes eensidigt af herfra udsendte Teknikere; men at der gives localkyndige Mænd Leilighed til at blive bekjendte dermed, og for det Tilfælde, at det ærede Thing vilde vedtage vort Forslag, navnlig det subsidiaire; og at altsaa Arbejds Udførelse skal paabegyndes, naar det kan antages at kunne udføres indenfor Grændsen af den af os begjærede Sum, at da den endelige Afgjørelse af, om Arbejdet kan udføres for denne Sum, maa beroe paa Licitation, dog saaledes, at man ikke her gaaer frem paa den Maade, som er den sædvanlige ved Størstedelen af de Arbejder, der udføres for det Offentliges Regning s. Ex. Bearbejder, at Licitationen kun angaaer hvert enkelt Slags Arbejde for sig, men at Fore-

tagendet derimod udbydes alternativt, saa at baade de enkelte Slags Arbejder s. Ex. Gravning osv., udbydes hvert for sig, og det hele Foretagende under Et; thi jeg er overbevist om, at de store Beføstninger, som ere medgaaede, ved at Ingenieurcorpset har bygget og bygger Landeveie, vilde være sundne betydeligt ind, og at Landeveiene vilde være blevene byggede langt billigere, naar man først var bleven vant til, at Arbejderne havde været udbudt til en samlet Entreprise, idet en saadan Fremgangsmaade efter min Formening er billigere, end naar Arbejdet skal stykkes ud i forskellige Dele hver for sig.

Indenrigsministeren: Forelobig maa jeg bemærke, at jeg paa ingen Maade kan erkjende, at jeg skulde have ladet det mangle paa skyldig Opmærksomhed imod dette Andragende, idet det jo af det forrige Finantsudvalgs Fleertal blev indstillet og af mig optaget, at der skulde anvendes et Beløb til Undersøgelse af det her foreliggende Spørgsmaal, hvorefter Sagen skulde forelægges Rigsdagen. Jeg kan endnu ikke skjøne rettere, end at denne Undersøgelse er fornøden, forinden saavel Regjeringsen som Rigsdagen tager sin Bestemmelse i saa Henseende (Hør!), og jeg maa navnlig bemærke, at netop fordi Anskuelserne staae saaledes imod hinanden, derfor er en Undersøgelse nødvendig. Der er saaledes en Mening, som gaaer ud paa, at man skulde nøies med en vis indskrænket Maalestof for Canalens Brede og udsætte mulige tilkommende Udvidelser, til de fandtes fornødne, medens der paa den anden Side er en anden Anskuelse, som gaaer ud paa, at man skulde anlægge den i en saadan Maalestof, at man ikke senere skulde blive nødt til at forandre den og derved gjøre det Hele saameget kostbarere. Jeg skal ikke videre gaae ind paa det Specielle med Hensyn til Anlægsmaaden eller Canalens Brede. I Anledning af de fremsførte Dtringer skal jeg blot tilføie, hvad der staaer i Erklæringen, at der overalt vil være mere eller mindre Sandlag for oven; nu kan det vel ikke nægtes, at Kridtlaget kan staae næsten lodret, men Sandet vil styrte ned over Kridtlaget, og altsaa maa der blive den samme Skraaning, idet der er saa meget Sand, at det kan udfylde den rette Vinkel, hvori